

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hazhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
 Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 340.
 Kéziratok nem adóznak vissza.
 Hirdetések Árszabály szerint.

A katona.

Nemrégiben olvastam egy novellát. Azt hiszem, Ambrus Zoltán írta. A novella hőse egy bíró volt, aki sehogy sem tudott boldogulni a hivatalos ranglétrán. Miért? Mert pipogya ember volt. Amolyan tedd ide tedd oda. Udvarias volt mindenkiel szemben s ha egy-egy erőszakosabb fiskális rámondott, bizony megijedt tőle. Emiatt aztán nem bírt kellő tekintélyt szerezni a bírói széknél. Negyvenöt éves korában is csak al-bíró volt. Mőd nélkül elkeseredett ezen s elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Vásárolt egy revolvert, s az öldöklő fegyvert állandóan a zsebében hordta, hogy alkalmas pillanatban maga ellen fordíthassa. A revolver sokáig volt a zsebében, anélkül, hogy a bíró kárt tett volna magában. De az a tudat, hogy fegyver van nála, bátorságot öntött beléje. Minduntalan belekötött valakibe, már gorombáskodni is merészt, sőt idővel valóságos rettegett alakká lett úgy a társadalomban, mint a bírói széknél. S mihamar olyan tekintélyre tett szert, hogy mindenki szent borzadással ejtette ki a nevét. Ilyen körülmények között a felsőbbség nem térhetett ki többé az előléptetés elől; az egykori al-bíró magas bírói állásba került, amelyből talán ma is osztja a kérlelhetetlen igazságot. Es mindezt a zsebében levő revolvernek köszönhette, amelyet sohasem használt, de amely önértet, bátorságot, sőt vakmerőséget öntött belé.

Ez a novella jut az eszembe, valahányszor azt olvasom, hogy egy katonatiszt véres botrányt okozott az utcán, vagy a kávéházban, ahol védtelen cibilekre támadott s kardot rántva, összekaszabolta őket. Egyes katonákban tulságosan buzog az önértet. Nem a csillogó uniformis teszi ezt, hanem a kard, amely az oldalukon csörög. Az a tudat, hogy fegyver van az oldalukon, annak a rongyos cibilnek pedig nem szabad viselnie, bátorrá, vakmerővé teszi őket.

A polgári közvélemény évek óta hangoztatja, hogy béke idején a katonának nincs szüksége fegyverre. De ha koncedáljuk is, hogy szolgálatban ám viselje a kardját, arra semmiképpen sincsen ok, hogy privát multságain is állandóan rémitgesse fegyverével a békés polgárságot. Ha majd utcahosszat nem csörömpölteti végig

a kardját és nem térhet be részeg fővel fegyveresen a kávéházakba, merem állítani, hogy az újságok hasábjairól végképp lekerül ez a rovat: „Katonák és civilek harca.”

A hadsereg komofyabb elemei maguk itélik el legjobban ezeket a kardafférok. A honvédelmi miniszter kemény kritikája után nem volt kétség a felől, hogy a székesfehérvári hecc hőse el fogja venni méltó büntetését. Eppen most jönnek az értesítések, hogy a hatóság a legszigorubb vizsgálatot folytatja s annak eredményeként szigorú ítéletet is várunk.

Arról természetesen ebből az esetből kifolyólag szó sem lehet, hogy a tisztektől elvegyék a kardot. Nem volna méltányos és az egész tisztikarra megalázó volna az a rendelkezés, hogy egy ember visszaélése miatt valamennyit sujtsák. A tisztnek a kardjához hozzánőtt a multnak hagyományja, a nagy szolgálatok címén nyert kiváltság, az önértet, a katonás szellem. A kard épp oly elválaszthatatlan a tiszt egyenruhától, mint a diszmagyartól. De amint az ember nem jár diszmagyarban kávéházba és vendéglőbe, épp úgy fel kell menteni a tiszteket is az állandó egyenruhaviselés kötelezettségétől. Szolgálaton kívül legyen szabad nekik is civilben járni, akár a vasutasoknak. Budapest és Bécsben ugyanis szokás már, hogy a tiszt jobbára csak parádés sétára veszi fel az egyenruhát. Amit elnéznek a két fővárosban, engedjék meg mindenütt. A mellett büntessenek szigoruan, példásan minden visszaélést a fegyverrel, tétessék le a kardot azzal, a ki a békés polgárok összekaszabolásával hősöködik és ejt foltot a kard mocsoktalanságán s akkor lesz a tiszteknél kardja és még sem lesznek kardafférok. A hősöködés megmarad a háboru idejére igazi hősieségnek.

Üdvös főszolgabírói intézkedés. A zentai járás főszolgabírája, Sztrilich Béla, szigorú rendeletet küldött a községi előjáróknak, melyben meghagyja, hogy a rendőri közegek által a nyilvános mulatóhelyekről a 15 éven aluli gyermeket felelősség terhe mellett eltávolítsák, e célból az ily helyeket minél sürűbben ellenőrizni s az előforduló kihágási eseteket minden személyválogatás nélkül azonnal bejelenteni tartoznak. Ily kihágási esetet képez az is, ha 15 éven aluli gyermekek kocsimákban, kávéházakban, sör- és páliokamérésekben időznek, vagy nyilvános táncmulatságon

megjelennek. Egyben felhívja a derék főbíró az előjárókat, hogy vásár- és ünnepnapokon csak a legszükségesebb halasztást nem tűrő ügyeket intézzenek el, feleket ezen napokon a község házához ne idézzenek be, az Istentiszteletek alatt ne tanácskozzanak, vagyis a polgárokat vallási kötelemeik gyakorlásában ezen napon ne akadályozzák.

Katholikus népszövetségi gyűlések.

Szondon: A szondi katolikus népszövetség e hó 24-én látogatott évi közgyűlést tartott sokac nyelvű tagjai számára.

A tagokon kívül, vendégekkel a kik között az egész községi előjáróság is megjelent, zsufoltság megtelt iskolateremben főúsztelendő Kvanduk János káplán ur, mint helyi igazgató tartalmas, szép buzdító megnyitójában tömörülésre hívta fel a jelenlevő katolikusokat, komolynak jelezvén a mai időket.

Majd a szót átadta Gyukov Pál helyi kántortanítónak — mint a népszövetségnek — aki népies modorban mindvégig nagy figyelem között meghallgatott és meggyőző érvekkel támogatott beszédében a katolikus népszövetség magasztos rendeltetését és célját fejtegette. Mély benyomást gyakorolt hallgatóira beszédének azon részével, melyben a jelenlevőket az egymás közötti kölcsönös szeretetre és türelemre és úgy az egyházi, mint a világi előjárók iránti tiszteletre buzdította.

Beszédének fénypontját azonban az képezte, a midőn ünnepélyesen visszautasítja ellenségeinknek azon célzatos ráfogását, hogy e szövetséget a mi papjaink az önző céljaik támogatására gondolták volna ki, rámutatván a község jelenvolt közbecsülés és szeretetben álló plébánosára, aki éveinek legjavát — ugymond — e község javának szentelte, aki lelki nyáját mindeddig, mint gondos lekipásztor a szeretet és igazság útján gondozta és vezette; így néznek ki — ugymond — a katolikus nép ellenségei.

Mi reánk a lefolyt gyűlés azon benyomást gyakorolta, különösen látván az új tagok tömeges jelentkezését, hogy népünk buzgalma helyes vezetés mellett csakhamar elveszti a szalmaláng kétes jelzőjét és ott fog küzdeni a katolikus jogok mellett az állandóan küzdők soraiban.

Garán január 24-én jöttek össze nagy számmal a garaiak a Népszövetség megalakítására. Bászler István plébános, mint elnök német és bunyevác nyelven megnyitván a gyűlést méltóságos Latínovics Pál volt főispán fejtegette nagy érdeklődés mellett német nyelven a Katolikus Népszövetség célját és fontosságát. Nagy hévvel, hitvallói bátorsággal és meggyőződéssel elhangzott beszéde igen mély benyomást tett a hallgatókra. Igazán felemelő volt, midőn a tevékeny, buzgó katolikus főúr, kinek a közélet annyit köszönhet, odaállt és emelkedett hangon mondá: Katolikusok, tartsunk össze! Nekünk kell e hazában uralkodnunk!

Ugyancsak a Katolikus Népszövetség

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Kossuth-utcában levő

„Európa“ Kávéházát átvettem.

Az ünnepélyes megnyitást folyó hó 31-én tartom meg, mely alkalommal minden személy egy ingyen tombola-jegyet kap.

Felhívom a n. é. közönség b. figyelmét arra, hogy a megnyitástól kezdve az italok, ugymint: pezsgők és butéllás borok árait tetemesen le szállítom.

A tombola-tárgyak: sült malac és különféle pezsgők és sok egyéb értékes tárgy megtekinthetők.

A megnyitáson az első tambura-zenekar fog játszani.

Magamat a n. é. közönség b. figyelmébe és pártfogásába ajánlva, vagyok

tisztelettel

Kiss István,

701-3-1 az „Európa“ kávéház tulajdonosa.

**Bajmokon
eladó egy ház,
mely 5 szobából és a kozzátartozó
helyiségekből áll. Hozzá 480□-öl
telekkel. Alkalmos üzletnek vagy
vendéglőnek is. 688-6-2**

Felvilágosítást ad Bajmokon, Zom-
bori-u. 46. szám alatt a tulajdonos.

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és fő-
tisztelendő papság becses tudomására hozni,
hogy az őszi és téli idényre való fekete,
szintartó papi szöveteim megérkeztek s azo-
kat üzletemben nagy választékban raktáron
tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen-
tul is megrendelőimnek teljes bizalmát és
megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta
reverenda vagy ruha beküldése is; kívá-
natra azonban saját költségemen a helyszínére
személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, vala-
mint azok javítását is jutányos árban el-
vállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett
levő Balog György-féle ház, Vesselényi-ut.

Hadnagy István.

169-129 papi és polgári szabó.

Színházi előadás után

KABARÉ

az „Otthon“ kávéházban.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus
irodalomban is jelentős helyet vívott ki
magának, s Körmezy Ernő zamatos szép
magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy
a mi litteratúránkban is tért hódítson. —
S mit foglal magában a könyv? Mikor ol-
vassuk, úgy érezzük magunkat, mintha
angyal szárnyak emelnének a magasba, a
honnan egy pillantással áttekinthetjük
mindazt, mi szent hitünkben foglalva van.
Méltó, hogy helyt találjon minden kath.
könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára füzve 40 fillér, egész vá-
szonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat
mint szövetkezetnél Szabadkán, Rákóczi-u. 20.

„Gépész“

című műszaki, hetenként megjelenő lap
az egyedüli, mely hivatásosan foglalkozik
a gépészek társadalmi helyzetével
és ingyenes közvetítésével, melynek
előfizetési ára egész évre 8 kor, fél-
évre 4 kor. A gépész és kazánfűtői vizs-
gára előkészítő kézikönyv 2 korona
85 fillér. Kazánfűtői és összes gépés-
zeti vizsgákra előkészítő kézikönyv
130 rajzzal 300 oldal 4 kor. 50 fillér.
Villamossági káté villanycsengők és
telefonkezeléséről 5 korona 50 fillér.
Aratógépek szerkezete és kezelése 1
korona 85 fillér. 1908. évi gépészeti
zsebnaptár, mely a gépészeti tudni-
valók tárháza 1 korona 35 fillér.

Gépész kiadóhivatalában:

Szeghalom.

**Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala**
Rákóczi-utca 20. szám.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

— Most jelent meg!

KLEOPATRA.

FRANCIA REGÉNY.

Irta: HENRI GRÉVILLE.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Ára 50 fillér.

A FALU SZÉPE.

ANGOL REGÉNY KÉT KÖTETBEN.

Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel 1 korona.

Irta: M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Az Antikrisztus Csodája.

Irta: LAGERLÖF ZELMA.

Német eredetiből fordította:

KÖRMÖCZY ERNŐ.

Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel 1 korona.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és Kereskedőket.

Abrasich Mihály és Társai

bádogos. Szabadka, I. Kölesey-utca 254

Balázs Piri Kálmán

szijgyártó és nyerges. Szabadka, VI.
kör, Halasi-ut 210. szám.

Csajkás Lajos

órás és ékszerész. Szabadka, VI. kör,

Deák-utca 18. szám, Szombathy Károly
fényképész mellett.

Dániel A. József

cserépkályharaktúra. Szabadka, VI.,
Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Deák István épület-műlakatos

és gépjavító üzlete
Szabadkán, Kállay Albert-utca, Prokosch-palota.
Elvállal épület-ajtók és ablakvasalást, rácsokat,
sírkereteket, szivattyus kutakat, varrógépek és
kerékpárok szakszerű javítását, szobacsengők és
telefon bevezetést és javítást.

Fekete Dezső és Társai

Palatinus—Bartus, kőfaragó és szob-
rász Szabadka, I. kör, Deák-utca 68. sz.

Fekete, Temunovits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése.
Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefon-
szám 371. Legelősebb bevásárlási forrás.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3.
Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I. Eötvös-utca 85.
Telefonszám 381.

Fuszek M. utóda Amon Irma

virágcsarnoka. Szabadka, I. kör, Eg-
ressy-utca, a színház mellett.

**Gál Péter dísztemetkezési váll-
latn.** Szabadka, VI. kör,

Deák-utca 4. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör,
Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereske-
dése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsébet női kalapárus.
Szabadka, VIII.
kör, Kossuth-utca 22. szám.

Kuthy György fiai

húscsarnoka. Szabadka, I. kör, Deák-
utca 64. szám.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő.
Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Moldoványi József

dísztemetkezési vállalata. Szabad-
ka, VI. kör, Deák-utca 5.

Morvai Antal és Novák Mihály

motorerőre berendezett márvány-,
mozaik- és cementáru-gyára. Sza-
badka, (VIII. kör, Erzsébet-utca, a vasúti
indóházzal szemben).

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Siflis Gyula

hentesáru-üzlete és füstöldéje.
Szabadka, VI. kör, Deák-utca 1-2.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Sztipics Albert épület- és műlakatos.
Szabadka, VI. kör, Pest-
utca 80-ik szám (Dohány-féle ház).

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő.
Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Vukovits Gerő

norinbergi-, rövid-, díszmű-, női-
és uridivatáru-üzlet. Szabadka, I.,
Deák-utca, Vermes féle házban.

mibenlétéről, céljáról szolt Evetovics Péter helybeli káplán bunyevác nyelven. A hallgatók nagy lelkesedéssel iratkoztak be a Katholikus Népszövetségbe, mindjárt akkor 92 iratkozott fel, a taggyűjtés nagyban folyik.

Megverték a dobot a zombori vörös szociálisták felett.

Megirtuk már röviden, hogy mily csufos kudarcot járt a zombori jakabok vasárnap (2) népgyűlése a városháza előtti téren. Erről a fényes sikerű (?) gyűlésről most a következőket jelenti zombori tudósítónk:

A zombori vöröseknél már rég folyik az orruk vére s ezt a halálos bajt sehol sem tudják elállítani. Egykori hatalmas táboruk a minimumra fogyott le s a néhány visszamaradt elvtárs is csak „bűcsületből” lézeng a pokolkorcsma üres helyiségeiben. Vasárnap ismét egy élesztgetési kísérletnek voltunk szemtanúi. A jakabok kegyelméből tekintetes urrá lett Jurisios elvtárs volt a halottbresztő kuruzsló. Ez a nagytoroku hangadó a politikai kuruzslásnak összes eszközeit felhasználta, csak hogy ismét új életet öntsön a páratlan halottba, de hiába. Minden fáradsága kárba veszett; minden utcai ékesszólása eredménytelen volt.

A nagy lármával összehit elvtársakközül alig néhány szál pálinkásbutik jött el s ha véletlenül nem a városháza előtti téren folyt volna a népgyűlés, hát alig 5-6 ember alkotta volna az „öntudatos” tömeget, így azonban jelen lehetett ott vagy 25-30 kíváncsi ünneplő. Jurisiosot azonban a feloszlás ezen biztos jelei sem hozták ki a sodrából, ellenkezőleg oly mosolygós ábrázattal szidta a vörösnadrágos kormányt, mintha minden a legnagyobb rendben volna. Többeknek feltűnt, hogy a székről handabandázó Jurisios előtt egy más szék is felállítottak, mely egy darabig gazdátlanul bámulta kollégájának hátán szónokló vörös nyakkendő kuruzslóknak széleskörű frázisu ismereteit. Egyszerre csak a szokott időben megjelenik a másik szék gazdája is, a városi dobos s hatalmasakat dobolva elvégzi vasárnap mondókáját. Mintha egy tönkrement ember vagyunkjának romjai felett verték volna meg az elárverező dobot, oly hatással volt ez is.

Az emberek sejtelmes pillantásokat vetettek egymásra és ragyogó arcukon meglátszott hogy örömiük telik az e fajta modern temetésben. Csak egy véletlenül odavetődött papi ember volt komoly, mert ez a komikus temetés lelkében más szomorubb temetések borzalmaiból ébresztette fel: A vörös szociálisták által hitevesített lelkek temetését. Es csodálatos egy jelenség! az elvtársak leghevesebb gyűlöleteknek tárgyát: az ott álló papot még lecsuhásozták.

Valóban épületes egy temetés volt ez a pap nem hiába vetődött oda legalább esendben mondhatta el a „Circumde derunt”-ot. Zene helyett dobpergés közepette hangzott el a szokatlan gyászinduló s bucsuztató helyett az istentagadás és a csuházzidás mellőzésével 48-as szapulás volt az „Istenhozzád!”

A haladás útján.

(B) Népszövetségünk, ez a katolikus újjászületés legbiztosabb kilátások közt megindult mozgalma, legtöbb reményekkel kecsegtető szerve immár egy éves életre tekint vissza. Mult év január 26 án Budapesten az ország szívében a magyarországi katolikusok lelkesedése között kimondották, hogy vége a meghunyászkodó, a megaláztatásokat tehetetlen béketűrővel viselő katolicizmusnak, jogaink, érdekeink, és erőink tudatában lefoglaljuk magunknak azt a helyet, amely minket megillet.

Es folyt a munka, lelkesülten, kitaróan, biztatóan; most már 150000 ember áll együtt, tömött, kemény sorokban, melyektől visszaretten az ellen s a melyekre reménységgel tekint a sok megpróbáltatást, megaláztatást szenvedő magyar katolicizmus

Ez az egyéves mult nemcsak reményeinket tölti be, de sok ígéretet ad a jövőre. A szervezet, melyet először kárhözvont törekvésekre siettek megalkotni, nálunk is beváltak; és nálunk kiműveltebb, fogékonyabb talajba gyökeredzik. De a módra, amellyel a szervezet jellegébe akarjuk vinni törekvéseinket, óvatos elővigyázattal kell ügyelnünk. Az élet tevékenységének minden megnyilvánulásában, szellemi, gazdasági alakulásában meg kell keresnünk azt a módot, amellyel szervezeteinkbe vihetjük érdekeinket, igényeinket, törekvéseinket. — Erős szervezetet csak a benne megtalált előnyökre, értékekre, vívmányokra lehet állítani. A népszövetség, a véle elvállalt köteleességek ellenértéképpen sok előnyt ad, jogtanácsot, politikai előnyöket s ezzel összefüggésben minden téren emelkedést, érvényesülést, de mi úgy gondoljuk, kapcsolatba kell véle hozni a kath. közérdek minden kívánalmát; összefusson benne, ha nem is közvetlenül az összes kath. érdek. A köztevékenység minden terén munkát kell adni a népszövetségnek, nemcsak tekintélye, de hatalma is legyen; ezzel magába szívja azokat az elemeket is, melyek közönyösek voltak véle szemben, vagy akik hatalma és előnye által önnön érdekeiket elősegíteni gondolják. Programja mindig tágulni és tartalmasodni fog, erre azonban szükséges, hogy minden terén munkásságot és hivatást találjon a maga számára. Mozgató eleme, tényezője legyen az élet minden féle megnyilvánulásának. Az a nagy érdeklődés, amely a társadalom minden kis rétegében iránta megnyilvánult, azt jelenti, hogy töle sokat várnak; viszont erre a várakozásra a népszövetségnek körültekintő munkásság árán kell érdemesnek mutatkoznia.

Es a népszövetség, amint közelebről megynkben látjuk, igyekszik megfelelni a várakozásnak. A hozzáfűzött remények eredményekben váltak valóra; az időközben felvetődött választásokba be vitte még kellőleg ki nem képzett erejét s a vállalkozás nem dicstelen eredményekkel végződött. Több községben a népszövetség jelöltjei vetők kezökbe a kormányzást. Ok, ha a népszövetségi igazgatóság irányítása mellett a népszövetség gondolatainak érvényt szereznek a községi közigazgatásban, növelni fogják a helyi szervezet kihatását és szélesíteni medrét. Ezt el is várhatjuk tőlük.

Nálunk városunkban egyelőre csak a fokozatos szervezkedés munkája folyik. A népszövetség eszméje eddig csak a hozzánk legközelebb eső rétegeket foglalta le; de hitünk szerint van még városunknak néhány ezer lakosa, amely megközelíthető a szervezet számára. A mult választás, amelyben tapasztalatunk szerint nem nyilvánult meg céltudatosan összes erőnk és képességünk, sok adatot vetett fel erre nézve nekünk hasznos tanulságképpen. Ezeknek birtokában, ezektől támogatva mondhatjuk azt a véleményét: ha 2-3 ezer főnyi szervezett, begyakorlott népszövetségi tábor lesz mögöttünk, közigazgatásunk, politikai helyzetünk kérdései kedvünk szerint való megoldást nyernek.

Munkásságunk programjába bevezetjük a házi agitációt, leikes híveink háziről-házra járnak új és új katonák toborzásában. Dícséretre méltó eredmények követik fáradozásukat.

A népszövetségi új év küszöbén köszöntjük a régi gárdát és új munkásainkat; a jelszavunk marad a régi: A keresztény érdekek megvívására törhetetlenül előre!

Mindenki sok boszuságnak veszi elejét, ha irodai szükségletét tölem veszi, mert nálam a legjobb minőségű üzleti könyvek, másoló könyvek, másoló gépek, bevásárlási könyvecskék, író- és levélpapírok, borítékok, számla és levél rendezők, író és másoló tenták stb. irodai szerek olcsón beszerezhetők.

Előfizetéseket bel- és külföldi hírlapokra, folyóiratokra és divatlapokra elfogadok, azokat pontosan házhoz is szállítom.

Krécsi A. Nándor

könyv- és papírkereskedése, könyvtárosa Szabadkán, Kiskápolnával szemben. — Villamos megállóhely.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 30. A függetlenségi kör bálja, a Pest-szálloda összes termeiben.

Február 2. Nagy prélo a Pest-szálloda összes termeiben.

Február 6. A szabadkai magyar királyi posta altisztek mulatsága a resioai és ajkai szerencsétlenek javára, a Hungária nagytermében.

Február 6. A „Barátság” mív. műhelyi delegáció tánevigalma a Pest-szálloda termeiben.

Február 14. A keresztény-szociálisták tánevigalma, a kath. kör. helyiségeiben.

Február 14. Az ipartestületi dalárda tánevigalma a Pest-szálloda termeiben.

Február 17. A filharmonikusok hanverseny

Február 21. A szabadkai műpártolók körének és m. á. v. altiszti körnek tánevigalma az altiszti kör helyiségeiben.

Február 21. A katolikus legényegylet tánevigalma, saját helyiségeiben.

Február 23. A katolikus legényegylet bohóceastélya, saját helyiségeiben.

— **Zombor város közgyűlése.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága február hó 5-én délután 3 órakor tartja rendes közgyűlést. A tárgysorozatból kiemeljük a következőket: Miniszteri leiratok. A városi tanács előterjesztése a városi becsüsök nyugdíj jogosultságának és lakbérének megállapítása alkalmából szükségesnek mutakozó szabályrendeleti módosítások tárgyában. A városi tanács jelentése a Zombor — Obecsei vasut részére átengedendő terület tárgyában. A városi tanács jelentése a csoportjai uthoz felhasznált területek megvétele tárgyában. (II. szavazás.) A magyar karmelita rend kérelme a szivaci ut megszükítése folytán fennmaradt terület átengedése iránt. (I. szavazás.) A városi tanács jelentése a gazdasági munkásházak telkeinek kijelölése tárgyában. A városi tanács jelentése Fratricsevi János ügyész irodatisztnak hivatali állásáról való leköszönése tárgyában. A városi tanács jelentése Knappig Antal gazdasági intézőnek hivatali állásáról való leköszönése tárgyában. A városi tisztii ügyész jelentése a városi szabályrendeletek csoportosítása és átdolgozása tárgyában. A városi tanács előterjesztése a Ferenc-csatorna rakpartjának kibővítése tárgyában. A városi tanács jelentése a bezdáni uton készitendő nyári ut tárgyában. A rendőrkapitányi hivatal előterjesztése hatósági husszók felállítása iránt. Pest vármegye közönségőoek átírata egy közigazgatási bank létesítése tárgyában. Debrecen szab. kir. város és Hajdu vármegye törvényhatósági bizottságának átírata a „Ne temere” kezdetű pápai decretum érvénytelenítése tárgyában a m. kir. kormány és képviselőházhoz intézett feliratok pártolása iránt. A kulai postógyár kérelme részvényeinek jegyzése iránt. Az önkéntes tűzoltó testület kérelme az ideiglenes laktanya ágyakkal leeadó felszerelés iránt. A róm. kath. tantestület kérelme a létesitett tervezett fűttelep költségeinek elvállalása iránt.

— **Szabadka költségvetése.** Szabadka 1909-dik évi költségvetését a belügyminiszter a maga teljeségében jóváhagyta. A jóváhagyó leirat ma érkezett le a városházához.

— **Ferenc napja.** Ma ünnepelték Mesnerics Ferenc felügyelő igazgató névnapját. A tantestület minden egyes tagja sietett szeretetének és tiszteletének kifejezést adni, megjelenve a felügyelő igazgató otthonában. De a társadalom minden egyes osztályának képviselői is megjelentek, hogy azon őszinte óhajuknak adjanak kifejezést, legyen Szabadka tanügyének közvetlen felügyelete még sokáig oly kezekbe letéve, mint aminő kezekben letéve most van.

— **Az idel sorozások.** Az 1909. évi fősorozás a vármegye területén a következő beosztással fog megtartatni: a zombori járásban március 8-13-ig, az apatini járásban március 15-20-ig, a bácsalmási járásban március 22-31-ig, a bajai járásban április 6-16-ig, Zenta városnál március 1-4-ig, a zentai járásban március 6-10-ig, Magyar-kanizsa városnál március 23-16-ig, az obecsei j-ban 18-26-ig a topolyai j-ban márc. 29-től április 5-ig, a palánkai járásban márc.

6-11-ig, a kulai járásban március 13-20-ig, az újvidéki járásban március 22-30-ig, a titeli járásban április 2-6-ig, a szabalyi járásban április 14-18-ig, a hódásági járásban április 20-27-ig.

— **Tanítóválasztás.** Kvanduk Ferenc moholy-gunarasi tanítót szondi tanítóvá választották. Csurogon pedig Sárközy Ferenczet választották meg.

— **Tűzoltó kinevezések.** A polgármester Kiss Ferenc tűzoltót tűzoltó kocsissá, Ilankovics Károly, napidijas tűzoltót tűzoltóvá nevezte ki.

— **A szent Vince egylet** rendes évi közgyűlését február hó elsején, hétfőn délután öt órakor tartja, a szent Teréz plébánián, melyre a tőkeket és az érdeklődőket meghívja az elnökség.

— **A magyarkanizsai fűrés- és gőzmalommal kapcsolatos Milkó féle nagy fakereskedést** jobb módú gazdákból alakult részvénytársaság vette meg, az új tulajdonos február elsején lép jogaiba.

— **A keresztényszociálisták táncvigalma.** A szabadkai keresztényszociálisták február hó 14-én, a Katholikus Kör helyiségeiben tartják az idei farsangi táncmulatságukat.

— **Az erkölcsstelen irodalom alkonya** A hamburgi rendőrség minden erkölcsstelen könyv és újság utcai elárúsítását egyszerűen betiltotta. A felsorolt újságok közt szerepel a Simplicissimus is, mely már Magyarországból is rég ki van tiltva. A mi rendőrségünknek is ilyen radikális eszközökkel kellene fellépni a pornográfia ellen.

— **Az ellopott suba.** Brindza János, V. körü fuvaros panaszt emelt ma a rendőrségnél, hogy ismeretlen tettes a lovaira terített, 66 korona értékű subáját ellopta az alatt, míg ő a szekérre trágyát rakott.

UJDONSÁG! MOST JELENT MEG!

Lányi Ernő 59 magyar dal és népdal énekre és zongorára zsebkönyvben ára kötet 2 korona.

Cimbalmozók Dalkinése. Magyar dalok és népdalok gyűjteménye **Krudy Andortól** zsebkönyvben kötet 2 korona.

Kosztolányi versek Lányi Ernő zenéjével, három dal énekre és zongorára, ára 3 korona.

Kaphatók:

HEUMANN MÓR

könyv- és zenemű-kereskedésében

SZABADKÁN, FŐTÉR.

A legújabb zeneművekből és szépirodalmi munkák ujdonságaiból állandóan nagy raktár.

A titokzatos betörő.

Ma számunkban megírtuk, hogy a rendőrség egy titokzatos betörőt tartóztattott le, akit a lakásán talált munkakönyv tanúsága szerint Balla Lajosnak hívnak és a foglalkozása pincérség lenne.

A titokzatos betörő még mindig konok hallgatásba van merülve, annál inkább kezdenek azonban beszélni azon táviratok, melyek a mi rendőrségünk távirati tudakozódásaira válaszképpen érkeznek.

A bajai esendőrség jelenti például, hogy Balla Lajos, a konokul hallgató idegen, Baján 1908. évi november 20-án szállásadójától hatvan korona értékű tollneműt lopott.

A bácsopolyai esendőrségtől már nem épen megtisztelőbb, de terhelőbb felvilágosítás érkezett. Balla Lajos ott ugyanis a múlt év december 27-dikéről 28-dikára virradó éjszaka Pataki József koresmáros söntésének asztaliókját feltörte s abból 120 korona készpénzt lopott el.

Balla abból sem akar ugyan semmit sem elismerni, de vannak bácsopolyaiak,

akik emlékeznek a betörő alakjára és Balla személyleírásában a betörőre vélnek ráismerni. A bácsopolyai esendőrség most azt kéri a mi rendőrségünktől, adja ki neki a konokul hallgató idegent szembesítés végett. Így azután majd csak megtörik a jég és Balláról lahullik illetve lerántják a leplet.

INNEN-ONNAN.

A pályaudvaron tegnap az esti vonatról izgatottan és dult arccal szállott le egy uriember.

— Hordár, rendőr, állomásfőnök! — kiáltotta össze vissza és amikor köröje se-reglett egy csomó ember és a csoportban egy ismerős is, aki várt rá a pályaudvaron, kétségbeesve panaszkolt el esetét:

— Ilyen pech, ilyen pech! A nagy kőzításkámát ellopták! Egy finom disznóbőr koffer, tele volt fehérneművel és ajándékokkal, amiket a feleségemnek hoztam! Ilyen pech! Csak nekem lehet ilyen pechem!

— Amíg így siránkozott, a vasutas emberek bejárták az egész vonatot, kerestek-kutattak, de nem találtak semmit. A koffer végérvényesen eltűnt. A kárvallottat a barátja utólagos okoskodással és szemrehányással is illette:

— Látod, látod, ha egy koronát reszkirtól volna és bebiztosított volna a pogyászatot; most a pogyászbiztosító társaság megtérítene a károdát!

Az uriember majdnem sírva fakadt:

— Ne bosszants, ember, — kiáltotta szinte magánkívül barátjára. — Hiszen éppen az a rettenetes pech! Bebiztosítottam a pogyászt, de a biztosítási bárca — beletettem a kofferbe!

SZINHÁZ.

Szerencsemalacz.

Hát biz ez egyszer nem sok szerencsét hozott színészeinknek ez a badarsággal és szamársággal elegyes ujdonság; mert — szerencsésen megbukott. Sok mindent bevett már a szabadkai színházlátogató közönség gyomra; de ezt a sületlen malacot már nem tudta megemészteni. Egyhangú véleménye szerint lomtárba valónak ítélte. Librettója olyan silány, hogy akármelyik gimnazista különbet tudott volna írni. Muzsikája meg össze van lopkodva a Gésákból, Bálkirálynőből, meg még egy csomó más idegen operettből. Egyszóval kutba esett az egész német muzsa, meg a ráfordított fáradság is. Igazán kár volt színészeinknek törni magukat ezért a malacsáért, mert bizony szerencsétlenséget hozott rájuk. Az előadók minden igyekezete sem tudta feltartóztatni a legsiralmasabb kudarcot. Tóth József eseten herceg volt; kinos vergődése rossz benyomást tett hallgatóira. Nem neki valók még az ilyen szerepek. Sokat kell még magát gyakorolni a játékban, hogy biztosak legyenek mozdulatai. Az énekművészetben is sokat kell még neki tanulni, hogy ne legyen kénytelen folyton a karmesterre bámulni. A diriné elég bájos volt; de hangjának nem tudott ura lenni. Ligethy és Nagy Imre alakításai keltettek csak derűtséget. A többiről nincs más feljegyezni valónk, mint az, hogy a szerencsétlenséget nem ők, hanem a három német malaca zudította a direktor fejére. Azt azonban ideiktatjuk, hogy a karmester német vezérkönyvből dirigált.

M ű s o r :

Szombat; A király (ujdonság).
Vasárnap d. u.: Gűlbaba, esto: Veshaju.

REGÉNY.

A KÖZÖNSÉGES EMBER.

Vigjáték, 3 felvonásban.

Vince: Miféle verseket?

Piroska: A verseket. Tudja, például a szerelmes verseket.

Vince: Ohó! A szerelmes verseket...? No igen, igen; ha szerelmesek, akkor szeretem! Mért is ne szeretném!

Piroska: Kérem, Vince bácsi, hallgassa meg ezeket. (Keresgél a könyvben, végre megtalálja.) Hanem, tudja mi, üljön ide a hintára. Hintázzon, én meg majd olvasok.

Vince: Micsoda hintára?

Piroska: Hát erre; üljön csak föl; hintázzon, hunyja be a szemét és ha szerelmes... igaz ám, szerelmes-e maga, Vince bácsi?

Vince: (Zavarban, félre.) Hm! Ide jöttünk. Ilyesmirel beszélnek már a gyerekek. (Hangosan.) Igen; nem vagyok; de hát mi köze ennek a dologhoz? El is alhatom, hintázhatom is, azért még nem kell szerelmesnek lennem.

Piroska: Képzeld, Vince bácsi, hogy szerelmes és nem ismeri azt, akit szeret.

Vince: Ne neked! Hogyan képzelhesek ilyesmit? (becsukja az ernyőt.)

Piroska: Pedig elképzélhető. Üljön csak a hintára, bobiskoljon, én meg olvasom a verseket. Érezni fogja majd, mint ömlik át valami melegség a szívére, a csontjain.

Vince: A csontjaimon? (A lábszárához kap) Uh!

Piroska: Mi baja van, Vince bácsi?

Vince: Fáj, itt is, meg itt is. Nem kellett volna eszembe juttatnod a csontjaimat. Mindjárt elfogott a fájdalom. Jó régen ömlik már bennük.

Piroska: Mi?

Vince: Eh! Mi! A köszvényes embernek le kell mondania minden élvezetről. A legnagyobb élvezete ha spiritusszal, meg kánforral dörzsöli magát.

Piroska: Jaj, Vince bácsi, azért van hát magának mindig olyan kánforszaga?

Vince: Nem tudom, csak azt tudom, hogy bizony ibolyaszagom, az nincs. (Leül.) Nem vagyok vén, de ez az átkozott köszvény; még hozzá ha eszembe is juttatják!

Piroska: És mért nem gyógyítja magát?

Vince: Eh! Mért nem! Nincs aki ápoljon. Látod, eljöttem hozzátok szabad levegőre, de... eh, nem segít itt a szabadlevegő. Ápolás, ápolás kell.

Piroska: Istenem, hát nem vigyáznak-e mi is magára, nem ápoljuk-e?

Vince: Hát persze! Nem is ezt mondom én; hanem kellene valaki aki dörzsöljön, begöngyöltessen, őrizzen. Száz dologra is szükség volna, lelkem, ezt pedig csak otthon kaphatni meg, ha van valaki az ember mellett.

HARMADIK JELENET.

(Előbbiek. Adám.)

Adám: (Alacsony, kövér ember, mosolygós arccal. A bal hóna alatt sakktablát hoz, ugyancsak balkezében tartja a kalapját; a jobbkezevel az izzadságot törli az arcáról.) Ni-ni, te vagy itt?

Vince: Hát hol kellene lennem, ha nem itt. Minden áldott nap itt vagyok ugyanabban az órában, egy és ugyanazon perben. Hanem te rendesen elkésel.

Adám: (A sakktablát az asztalra teszi és kinyitja.) Rettenetes sok bajom van az ácsokkal; egy hete dolgoznak már a kerítésen. (Felállítja a sakkfigurákat.)

Piroska: Maguk most játszanak; úgy-e bár ne alkalmatlankodjam?

Vince: Maradj csak, nem háborgatsz.

Piroska: Tudom, tudom; de a vesztos rendesen engem hibáztat. Inkább félreállok az utból. (Folyt. köv.)

SZABADKAVIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SZABADKA, KOSSUTH-UTCA, SAJÁT HÁZBAN. Bejárat a főkapun.

Elfogad betéteket takarékbetéti könyvecskére és folyószámlára méltányos kamatozás mellett. (A betétkamatadót az intézet sajátjából fizeti.)

Leszámitol váltókat jutányos kamatlábbal. 68-28-4

Keresztények csak keresztényeknekél vásároljatok.

A kalocsai érseki uradalmak igazgatósága.

116/1909. szám. 702-2-1

Hirdetmény.

A kalocsai érseki uradalom a kalocsai és hajósi kerületi gazdaságokban elhullott állatok után származott dögbőröknek vállalati uton leendő eladására 1909. évi január hó 1-től 3 évi időtartamra zárt írásbeli ajánlatok útján megtartandó árverést hirdet; az árverés 1909. évi február hó 15-én délután 10 órakor alulírott jószágigazgatósági irodában fog megtartatni.

A zárt írásbeli ajánlatok 100 K, azaz Egyszáz korona bányapénzzel a kalocsai érseki uradalom főpénztáránál lesznek a fent kitett időig benyújtandók, mely összeg az ajánlat elfogadása esetén a szerződéses vállalat biztosítékául fog szolgálni.

Kalocsa, 1909. január 27.

Kalocsai érsekuradalmi jószágigazgatóság.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Kossuth-utcában levő

„Európa“ Kávéházat átvettem.

Az ünnepélyes megnyitást folyó hó 31-én tartom meg, mely alkalommal minden személy egy ingyen tombola-jegyet kap.

Felhívom a n. é. közönség b. figyelmét arra, hogy a megnyitástól kezdve az italok, ugymint: pezsgők és butélias borok árait tetemesen lecsökkentem.

A tombola-tárgyak: sült malac és különféle pezsgők és sok egyéb értékes tárgy megtekinthetők. A megnyitáson az első tambura-zenekar fog játszani.

Magamat a n. é. közönség b. figyelmébe és pártfogásába ajánlva, vagyok

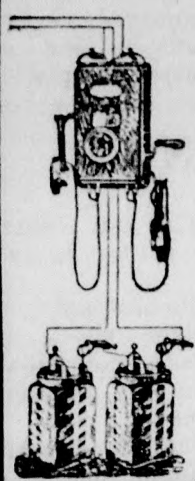
tisztelettel

Kiss István,

701-3-2 az „Európa“ kávéház tulajdonosa.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz lapunk kiadóhivatala Rákóczi-utca 20. szám.

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS villanyberendező műhelye Szabadkán,

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-68

Vizvezeték- és fürdőberendezések a legújabb rendszer szerint. Javítások gyorsan és szakszerűen több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

Színházi előadás után

KABARÉ

az „Otthon“ kávéházban.

Vágott tűzifa.

Kétéves gyertyán, szil és bükk vegyítve, métermázsánként 1 forint 10 krajcár. — 500 kilogramm vételnél házhoz szállítva.

Telefon 305.

703-10-1

Tisztelettel

Frank Sándor.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

- Most jelent meg! **KLEOPATRA.** FRANCIA REGÉNY. Irta: HENRI GRÉVILLE. Fordította: DUGOVICH IMRE. Ára 50 fillér.
- A FALU SZÉPE.** ANGOL REGÉNY KÉT KÖTETBEN. Irta: M. B. CROKER. Fordította: DUGOVICH IMRE. Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel 1 korona.
- Az Antikrisztus Csodája.** Irta: LAGERLÖF ZELMA. Német eredetiből fordította: KÖRMÖCZY ERNŐ. Ára a két kötetnek bérmentes küldéssel 1 korona.

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előírt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron)	10 péld.	40	19	Kivonat a kereszteltek anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
2	Bérmáltak anyakönyve	10 péld.	40	20	Születési bizonyítvány polgári házasságkötéshez	50 drb	1 20
3	Egybekelték anyakönyve	10 péld.	40	21	Bérmacédula	50 drb	1 20
4	Meghaltak anyakönyve	10 péld.	40	22	Kivonat az egybekelték anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
5	Misealapítványok naplója	10 péld.	40	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról	10 péld.	40	24	Családi értesítő	50 drb	1 50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	10 péld.	40	25	Eljegyzési értesítés	50 drb	1 50
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	10 péld.	40	25b	Insinuatio sponsalium	50 drb	1 50
7	Kegyves alapítványok naplója	10 péld.	40	26	Dimissio	50 drb	1 50
8	Kegyves alapítványok pénztári számadása beliv	10 péld.	40	27	Alapító levél	25 drb	1 50
8a	" " " " küliv	10 péld.	40	28	Nyugtakönyvecske az egyh. pénzt. adószáma számára	25 drb	1 50
9	Templompénztári napló	10 péld.	40	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon.	10 péld.	40
10	Templompénztári számadás küliv	10 péld.	40	30	Latin misejegyzék	10 iv	40
10a	" " " " beliv	10 péld.	40	31	Párbér napló	10 iv	40
11	Relatio de statu Parochiae	10 péld.	40	32	Kötelezvény	50 drb	1 50
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	10 péld.	40	33	Gyónó cédula	500 drb	2 50
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	10 péld.	40	34	Ésketési bizonyítvány anyakönyvi bejegyzéshez	50 drb	1 50
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	10 péld.	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg)	50 drb	1 50
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	10 péld.	40	35n	" " (német szöveg)	50 drb	1 50
16	Értesítvény népoktatási intézetekről	10 péld.	40	35b	" " (bunyevác szöveg)	50 drb	1 50
17	Informatio de Capellanis	10 péld.	40	36	Jegyvesek anyakönyve (merített papír)	100 drb	1 50
18	Informatio de Parochis	10 péld.	40	37	Hirdetési bizonyítvány	50 drb	1 50
				38	Rapulare	10 iv	60
				39	Iktató- és kiadókönyv	100 iv	2 50

Ki nyomtatvány-szükségeit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajátján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását. Szabadka, 1908 július 1.

Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat m. sz. IGAZGATÓSÁGA.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezet könyvnyomtatásában Szabadkán.